

Hálózati Technológiák és Alkalmazások

Vida Rolland
BME TMIT

2016. március 29.

Routing - Router

- **Routing (útválasztás)**
 - Folyamat, mely során a hálózati protollok csomagjai a célállomáshoz jutnak
 - A routing tábla és a megvalósított protollok szerint a routerek meghatározzák a beérkező csomagok útvonalát
- **Router (útválasztó)**
 - Útválasztást végző csomópont
 - Egymással kommunikálnak
 - A szomszédoktól szerzett információkat gyűjtik és tárolják
 - **Útválasztó táblákat** hoznak létre és tartanak karban
 - Tartalmuk: <célcím, kimenő interfész> párok

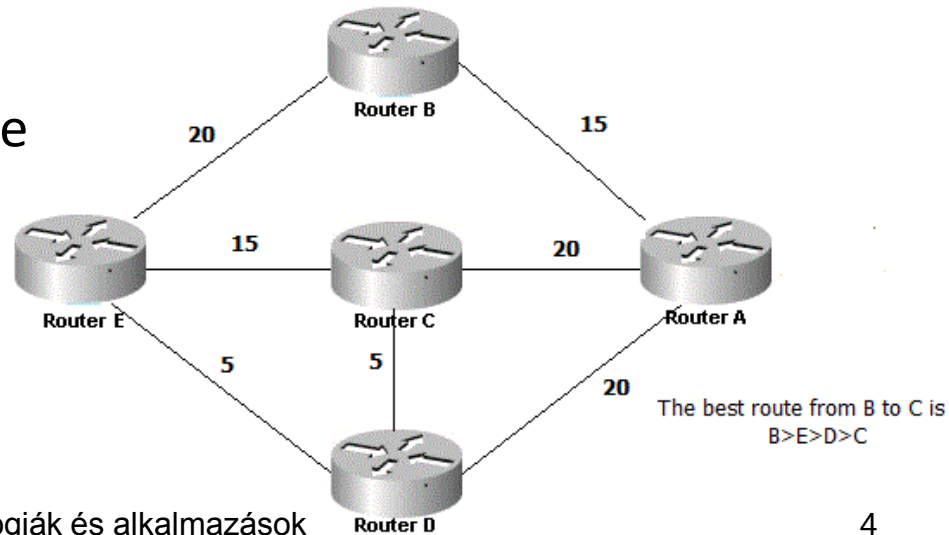
Router

- Router lehet
 - operációs rendszer routing modulja
 - dedikált eszköz (nem csak szoftver, hanem hardver támogatottsággal is rendelkezik) - gyorsabb
 - Cisco, Juniper, Alcatel-Lucent, HP, Huawei, NEC, etc.
- Router kapacitása
 - hány csomagot képes továbbítani időegység alatt (packet/s - PPS)
 - Pl. HP 8800 router – 864 Mpps (2012)

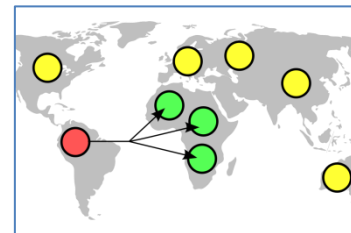
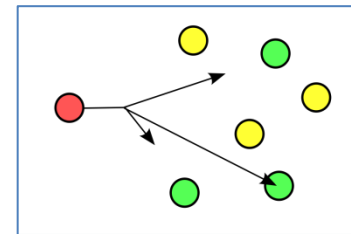
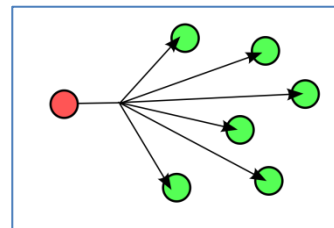
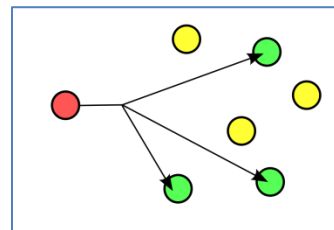
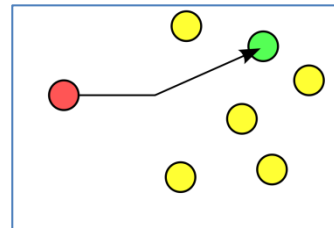
Routerek feladata

- Az optimális útvonal kiválasztása az adott csomag számára
- Alábbi szempontok (metrikák) szerint:
 - az út hossza (hány linken vezet át)
 - költség
 - az adott útvonal terheltsége
 - sávszélesség
 - megbízhatóság
 - késleltetés

Útválasztási szemantika

- **Unicast** – csomag küldése egy adott célcsomópontnak
- **Anycast** – csomag küldése bárkinek (pl. a legközelebbi csomópontnak) egy adott csoportból
- **Multicast** – csomag küldése egy csoportnak
- **Geocast** – csomag küldése egy adott földrajzi területre
- **Broadcast** – csomag küldése minden csomópontnak a hálózatban

Routing protokollok osztályozása

- **Statikus:**
 - a routing tábla manuális kitöltése
 - automatikusan soha nem frissítődik
- **Dinamikus:**
 - a routerek egymás között kommunikálva a hálózat topológiájának megfelelően állítják elő az útvonalválasztó táblát
- **Egyutas:**
 - minden célpont felé csak egy utat tárol
- **Többutas:**
 - minden célpont felé több (esetleg minden) utat tárol.
 - Ezek a protokollok képesek load balancing-ra (terhelés megosztás)

Routing protokollok osztályozása

- **Lapos (flat):**
 - minden router minden célpontról tud
 - Régebben (kisebb hálózatok)
- **Hierarchikus:**
 - a router-ek nem minden célpont felé ismerik az utat
 - egy ismeretlen címzettnek szánt csomagot egy előre meghatározott irányba (default route) küldenek
 - ez routing információk egy szélesebb körével rendelkezik
 - routing táblák mérete kezelhető marad
- **Intra-domain**
 - valamely területen (domain) belüli útvonalválasztásért felelős
- **Inter-domain**
 - a területek (domain) közötti útvonalválasztásért felelős

Routing protokollok osztályozása

- **Hop-by-hop:**
 - minden router autonóm módon határozza meg a továbbítás irányát
 - ezen elven működő routerek csak olyan utakat hirdetnek (szomszédjaiknak), melyeket maguk is használnak
- **Source routing:**
 - a feladó határozza meg az útvonalat (pl. IP fejléc)
 - a routerek csupán az elérhetőségi információkat terjesztik
 - magukat a csomagokat a csomagba beleírt útvonal szerint kapcsolják
- A két megoldás között léteznek átmenetek

Routing protokollok osztályozása

- **Távolság vektor (distance vector) protokollok**
 - csak a szomszédos routerek kommunikálnak
 - minden router elmondja összes szomszédjának:
 - mekkora költségű utat ismer egy adott célponthoz
 - arról nem szól, hogy az út merre vezet
 - a routerek begyűjtik szomszédaiktól ezeket a hirdetéseket és kiválasztják, hogy ki hirdette a legolcsóbb utat az adott célpontokhoz
 - a megfelelő csomagokat a legkedvezőbb irányba továbbítják
 - saját költségüket a legkedvezőbbekhez hozzáadva ők is hirdetik az adott célponthoz vezető utat

Routing protokollok osztályozása

- **Kapcsolat állapot (link state) protokollok**
 1. feltérképezik a hálózat topológiai gráfját
 2. ebben a gráfban keresik a legrövidebb utat.
 - A routerek egymás között csak saját interfészeik állapotát beszélik meg
 - Kik a szomszédjaim, milyen költségük van a linkeknek közöttünk
 - Ezeket az információkat minden, a hálózatban lévő routerrel kicserélik
 - Ebből építi fel mindenki a saját (de egymással megegyező) topológiai gráfját

Distance-Vector Protokollok

Bellman-Ford protokollok

Klasszikus Bellman-Ford algoritmus

$d_{ij} := i$ - j link költsége (végtelen, ha nincs link)

- Tényleges ár, késleltetés, csomagvesztési ráta, stb.

Következmény: **additivitás**

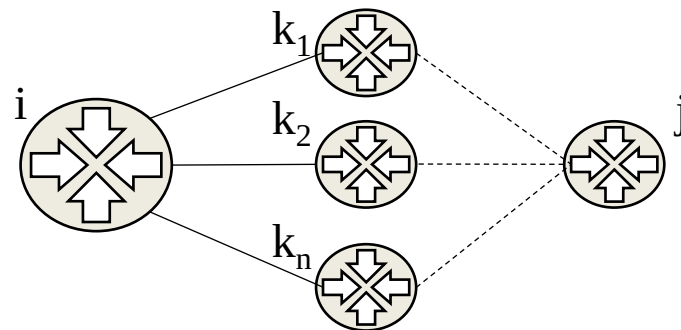
- egy útvonal költsége az azt alkotó linkek költségének összege

$D_{ij} :=$ minimum költség i és j között

Bellman egyenlet:

$D_{ii} = 0$, minden i -re

$D_{ij} = \min_k \{d_{ik} + D_{kj}\}$

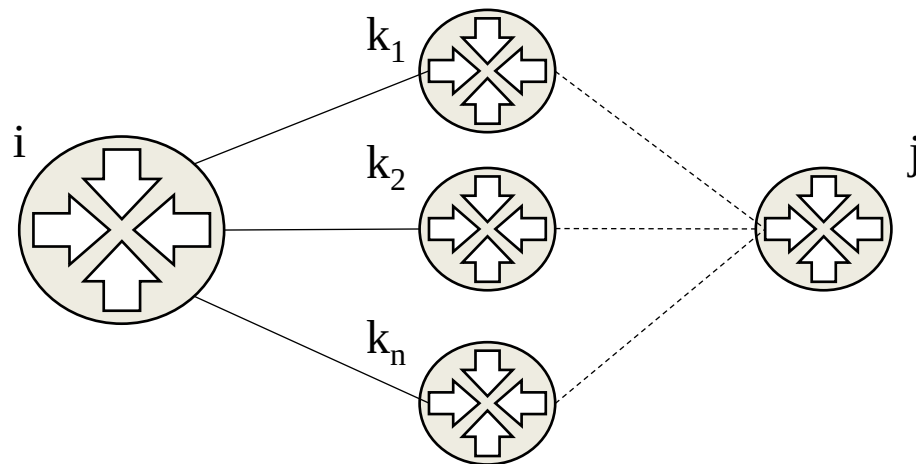
Elosztott Bellman-Ford Algoritmus

$D_{kj}^i(t)$ = minimális távolság k -tól j -ig, melyet i router lát a t időpillanatban

$D_{ii} = 0$, minden i -re

$D_{ij}(t) = \min_k \{d_{ik} + D_{kj}^i(t)\}$

- önállóan működhet az algoritmus a routerekben

Distance-vector protokollok

- RIPv1 (RFC 1058, '88)
 - Routing Information Protocol
 - Rest In Pieces 😊
- RIPv2 (RFC 2453, '98)
- RIPv6 (RFC 2080, '97)
 - IPv6-os verzió
- EIGRP
 - Enhanced Interior Gateway Routing Protocol
 - Cisco proprietary szabvány

Distance Vector protokollok

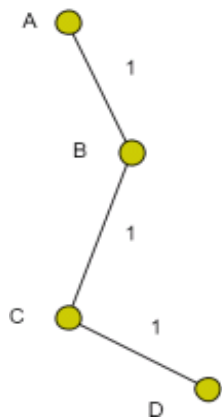
- Távolságvektorokat tárol az útvonalakról
 - Adathármasok:
 - Cél (mi a célállomás)
 - Költség
 - Következő csomópont (merre küldje)
 - Rendszeresen frissítik adataikat a közvetlen szomszédok
 - Frissítő üzenet (2 részből áll):
 - Cél, költség
 - Ha a router ilyenkor jobb utat talál egy célhoz, frissíti tábláját 2 ok miatt:
 - Kisebb költségű utat talál
 - Szomszéd költsége megváltozik

Jellemzők

- Egyszerű, de nem tökéletes:
 - A kapcsolatok ára változhat
 - Kapcsolatok meg is szakadhatnak
 - Egy megszakadt kapcsolat ára végtelen
 - Egy olyan egész érték, mely nagyobb bármilyen lehetséges valós értéknél (RIP-nél jellemzően 16)
 - A routerek topológia változás esetén nem egyszerre frissítik táblázataikat
 - Periodikus időközönként (pl. 30 s) frissítő üzenet
 - Ha 6 frissítés elmarad, az ár végtelen
 - A szomszédok is frissítik a bejegyzéseiket
 - Konvergál, de lassan
 - Csak kis hálózatokban használható

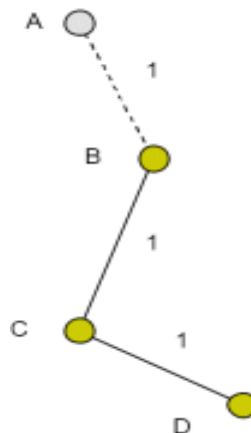
Végtelenig számolás

- A routerek a célcím költségek hirdetésekor végtelenig inkrementálhatnak

B	C	D
1	2	3

Távolság A felé

B	C	D
3	2	3

B	C	D
3	4	3

B	C	D
5	4	5

Megakadályozás

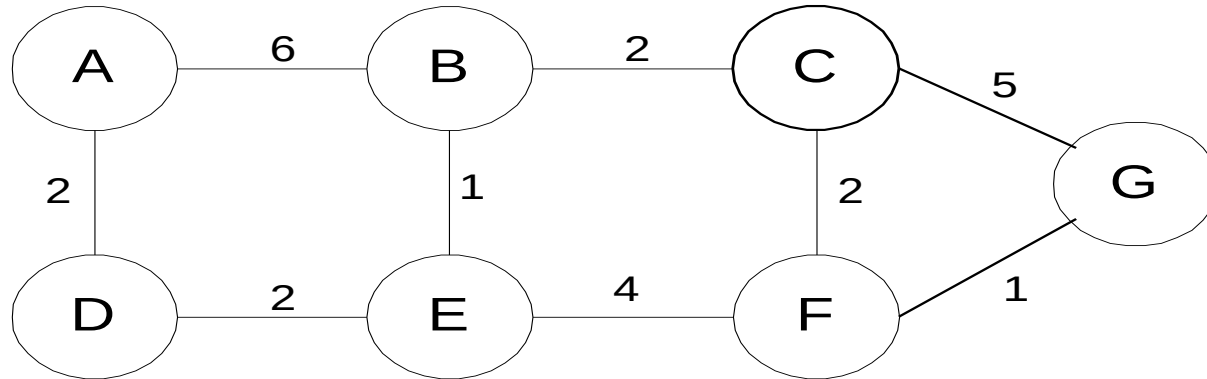
- **Split horizon módszer**
 - ha C B-től megismer egy utat, akkor az azt kiterjesztő utat B-vel már nem közli
- **Poisoned Reverse módszer**
 - Végtelen elérhetőség hirdetése az adott linken elérhető csomópontokhoz
 - ha C B-től megismer egy utat, akkor az azt kiterjesztő utat B-nek végtelen költségű útként jelzi

Link-state Protokollok

Link-state protokollok működése

- A link-state protokollok működése 2 részből áll:
 1. minden állomás felderíti a hálózat topológiáját
 - Hálózati topológia leírása a link állapot leíró rekordokban található
 - Link állapot leíró rekordokat kell terjeszteni
 2. a kapott gráfban megkeresi a legrövidebb útvonalat és az ahhoz tartozó első állomást
- **Fontos!**
 - A routerekben lévő topológia megegyezzen
 - Az optimális út kiválasztása ugyanúgy történjen
 - ha A router B felé számolja az optimális utat, B meg A router felé – hurok!

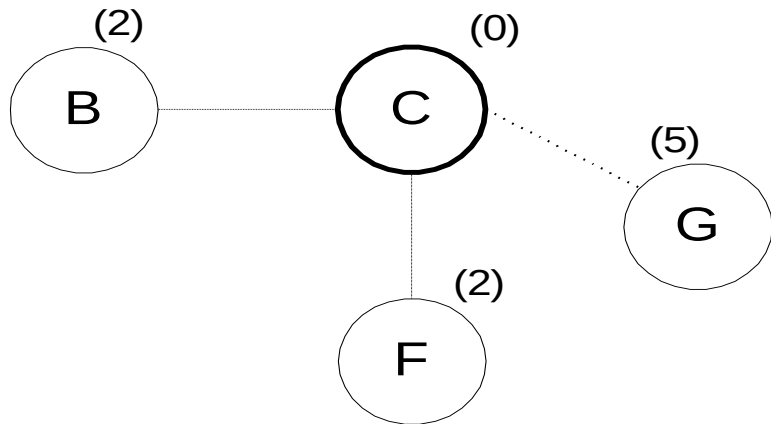
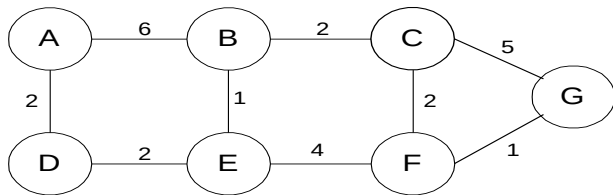
Link State Database

Link state Database						
A	B	C	D	E	F	G
B/6	A/6	B/2	A/2	B/1	C/2	C/5
D/2	C/2	F/2	E/2	D/2	E/4	F/1
	E/1	G/5		F/4	G/1	

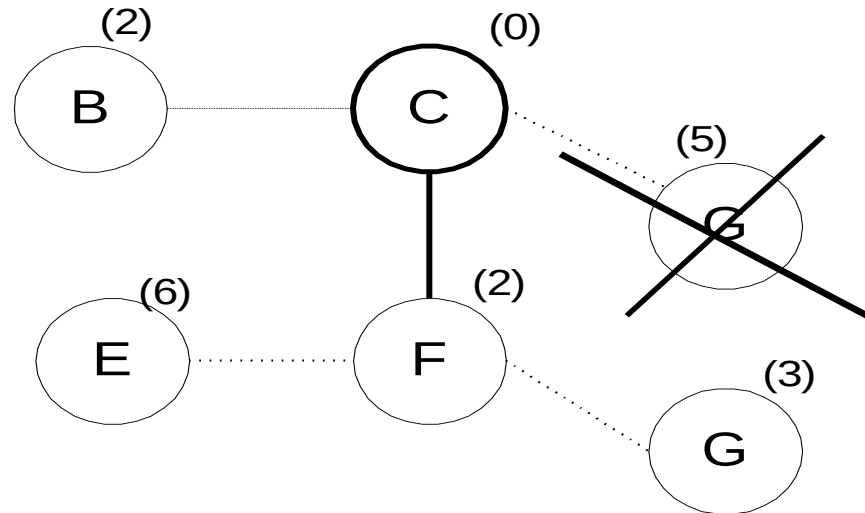
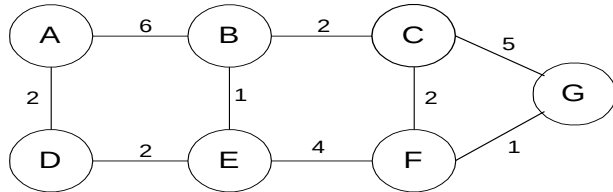
Dijkstra algoritmus

- Az útvonalválasztás Dijkstra algoritmus alapján
 - Legyen C a gyökér
 - Számoljuk ki a szomszédokhoz vezető utak költségét

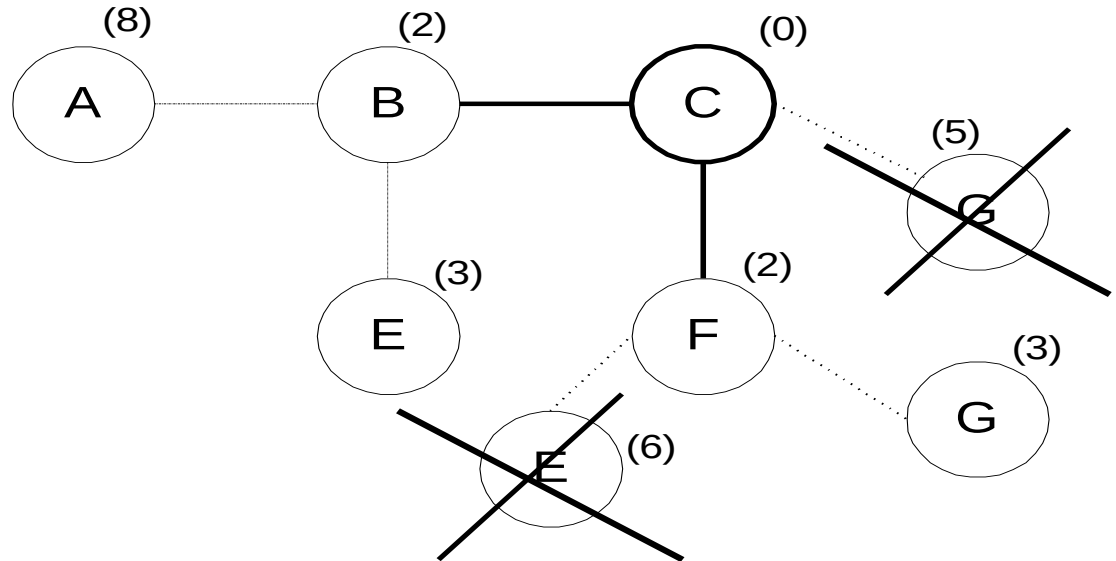
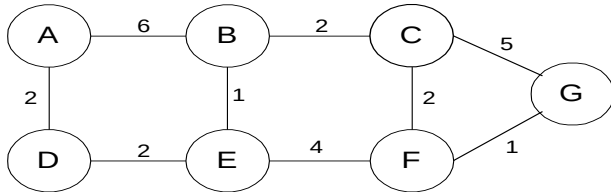
Dijkstra algoritmus 2

- Vegyük be F-et (legkisebb költségű, még nem elemzett csomópont) és számoljuk ki F szomszédjaihoz vezető utak költségét.
- Rövidebb út G-hez F-en keresztül, E megjelenik

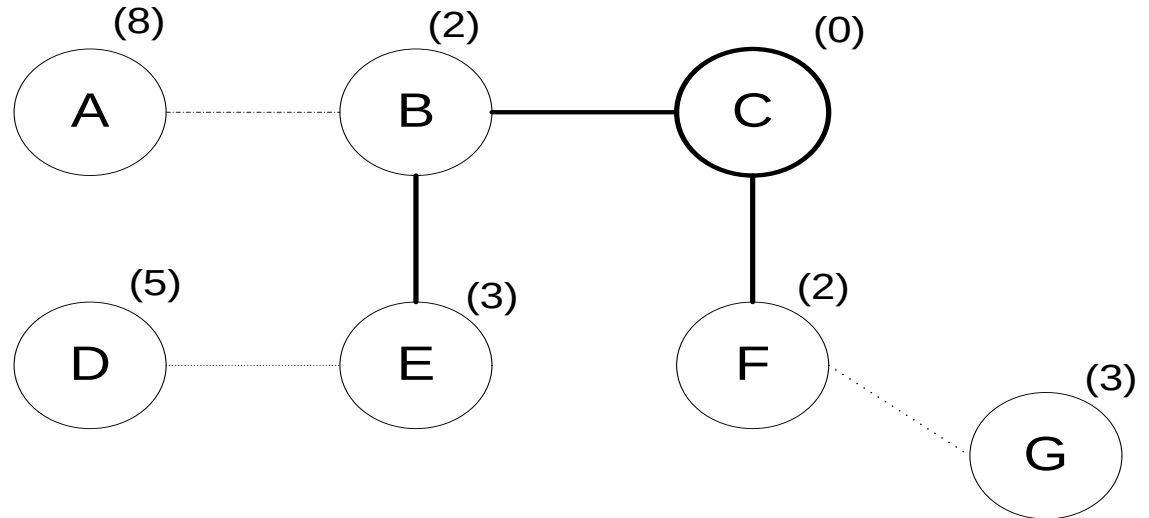
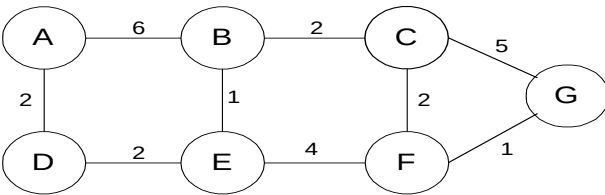
Dijkstra algoritmus 3

- Vegyük be B-t és számoljuk ki B szomszédainak költségét
- Rövidebb út E-hez B-n keresztül, A megjelenik

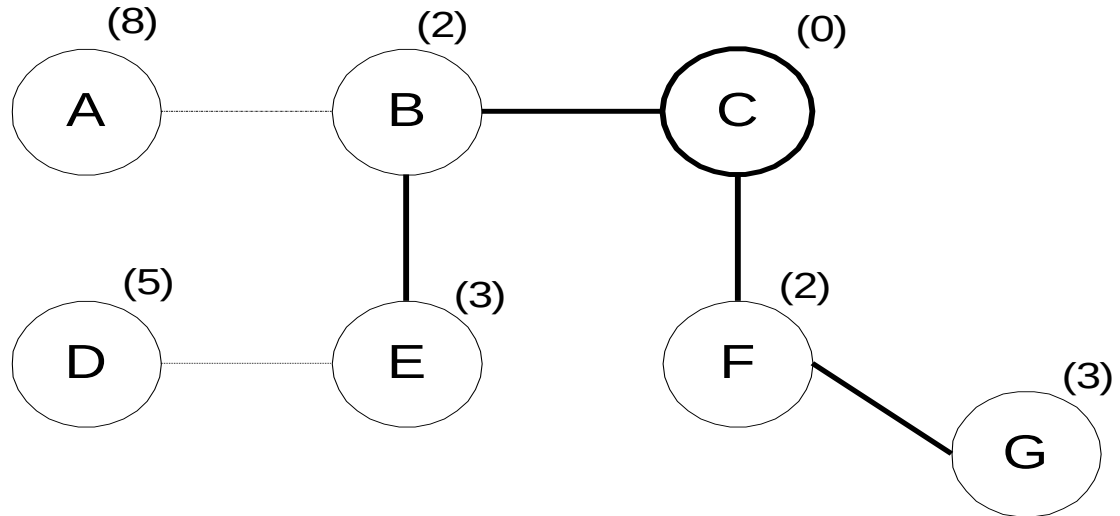
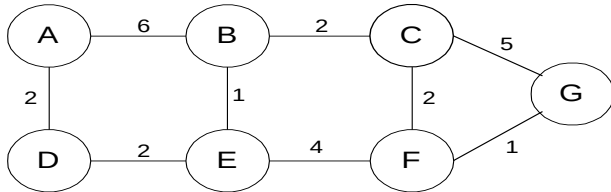
Dijkstra algoritmus 4

- Vegyük be E-t, és számoljuk ki E szomszédainak költségét
- Nincs változás, D megjelenik

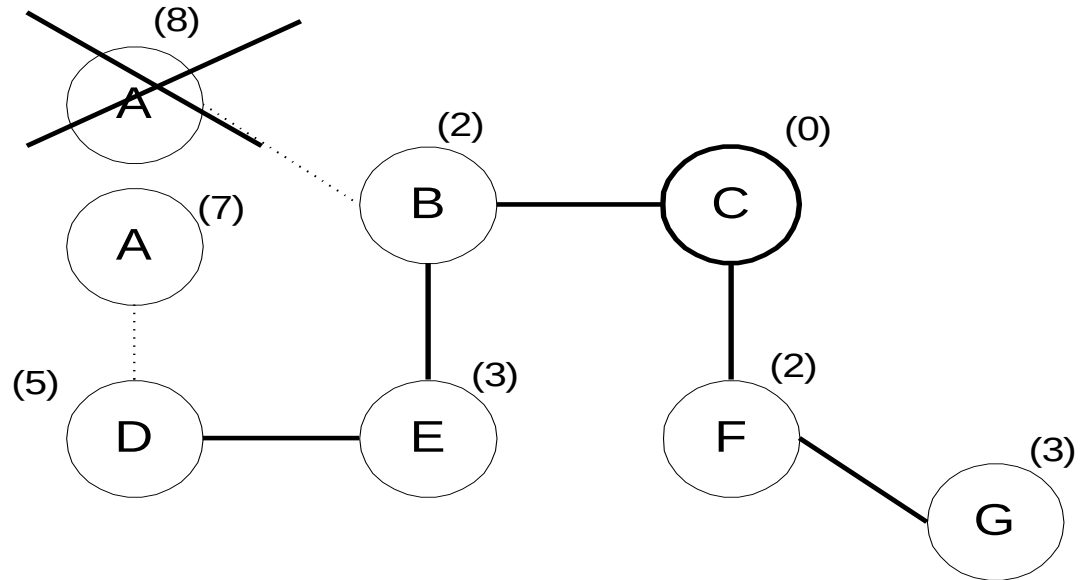
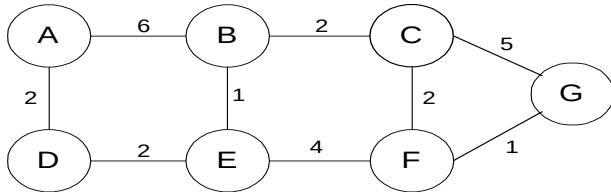
Dijkstra algoritmus 5

- Vegyük be G-t, és számoljuk ki G szomszédainak költségét
- Nincs változás

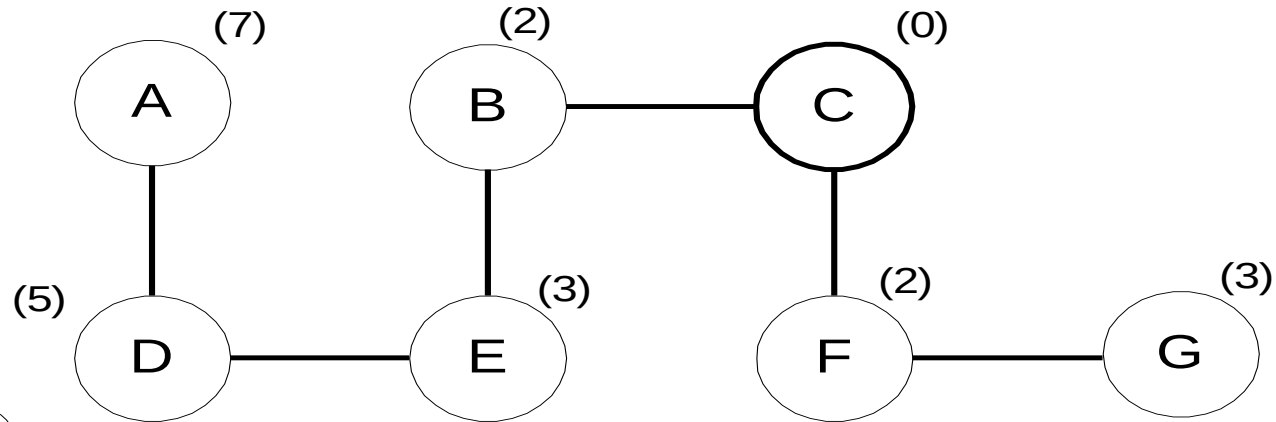
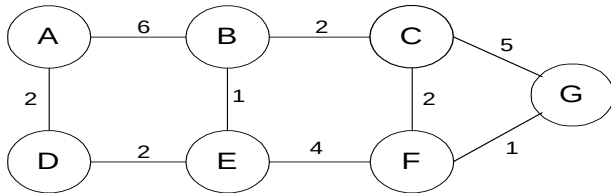
Dijkstra algoritmus 6

- Vegyük be D-t, és számoljuk ki D szomszédainak költségét
- Rövidebb út A-hoz!

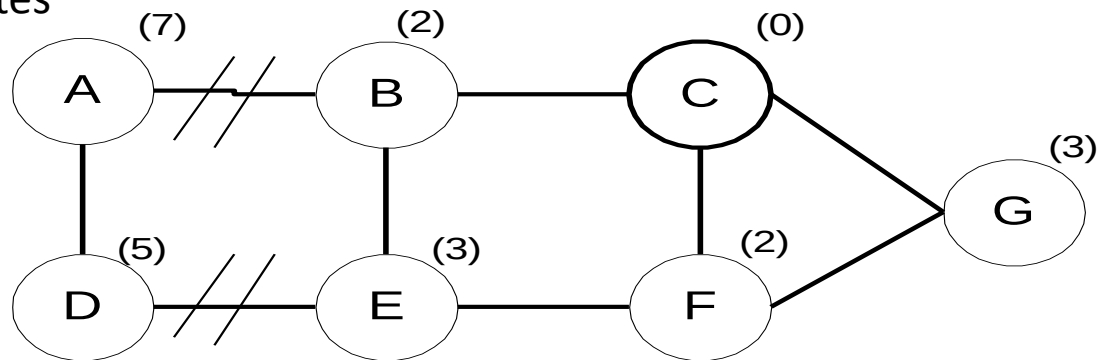
Dijkstra algoritmus 7

- Vegyük be A-t és számold ki A szomszédjainak költségét
- Nincs több szomszéd
- Befejezés

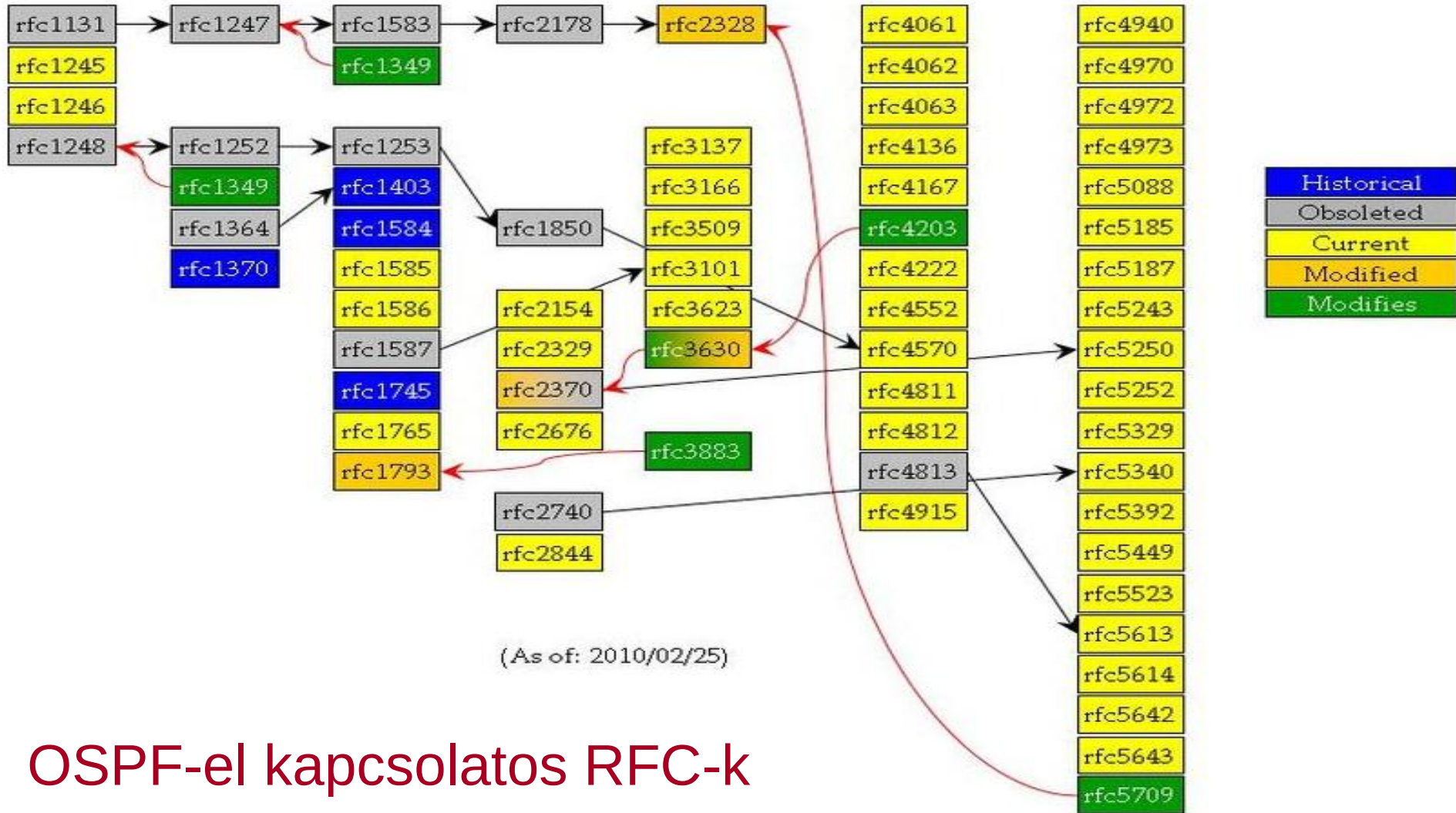
Hibás link következménye

- A-B és D-E linkek megsérülnek
 - hálózat kettészakad
 - két rész képtelen értesíteni egymást a változásokról
- A és D elérhetetlennek nyilvánítja a hálózat többi részét
- Hibás link megjavulása után a routerek szinkronizálják adatbázisukat
 - Topológia frissítés

Link-state protokollok

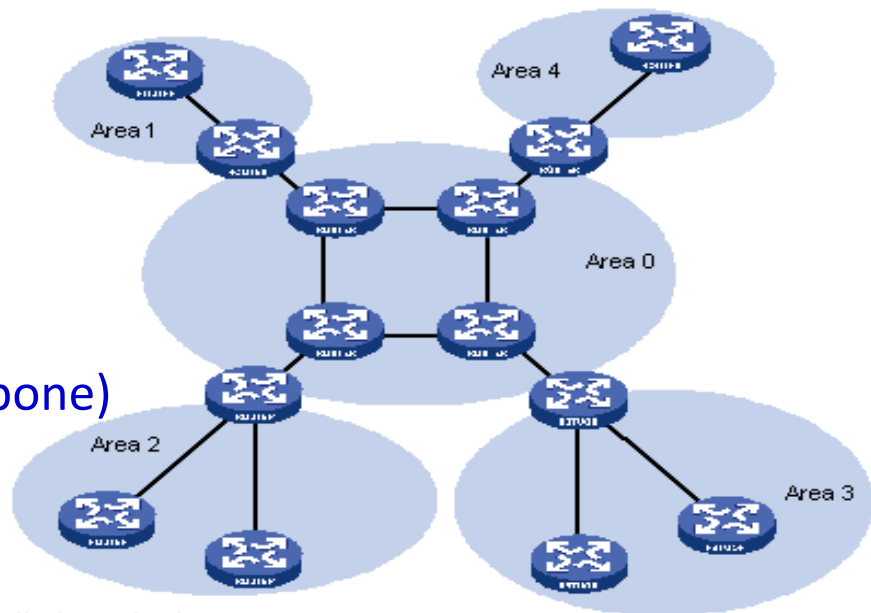
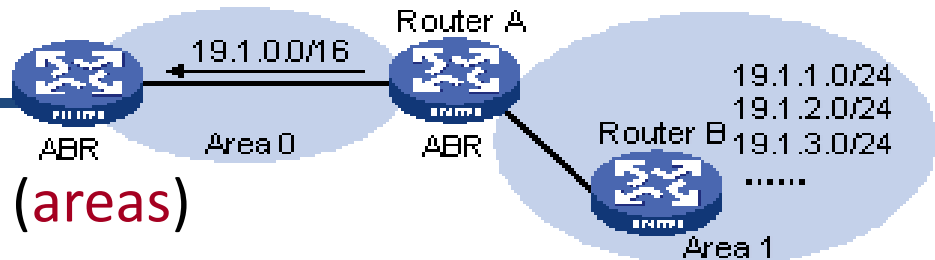
- OSPF – Open Shortest Path First
 - Első szabvány – RFC 1131 ('89)
 - OSPFv2 – RFC 2178 ('97)
 - OSPFv3 – RFC 2740 ('99)
 - IPv6-os verzió

OSPF-el kapcsolatos RFC-k

2 szintű hierarchia

- Egy OSPF tartomány területekre (**areas**) oszlik
 - Skálázhatósági szempontok miatt
- **LSA (Link State Advertisement)** terjesztés a területeken belül
- Területek között aggregáció
 - A változások egy területen belül nem látszanak kívülre
 - Speciális terület - **Gerinchálózat (backbone)** területe (AreaID=0)

OSPF protokoll összetevők

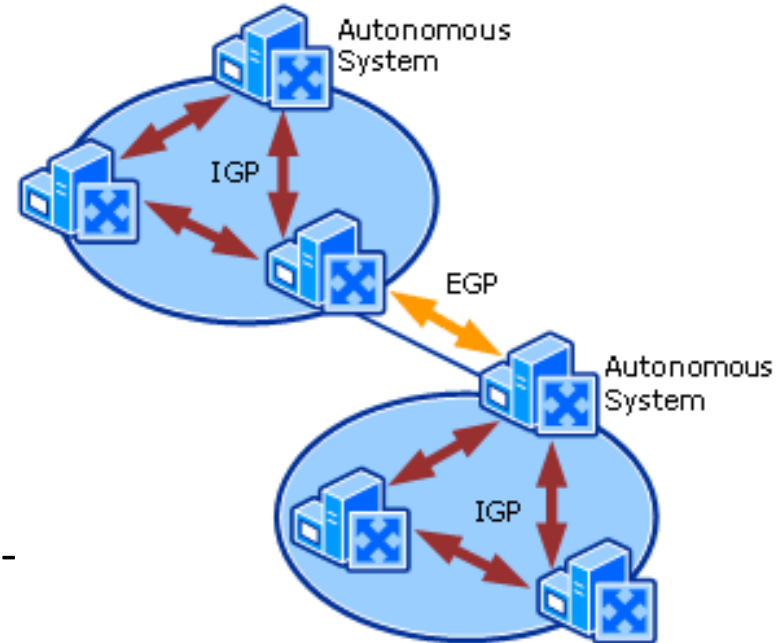
- Szomszéd felismerés
 - Hello protokollal
- Designated Router (DR), Backup Designated Router (BDR) kiválasztása
 - Prioritás alapú
 - 0-től 254-ig
 - Ha 0 prioritás, akkor soha nem lehet DR vagy BDR
 - Egyenlőség esetén a nagyobb Router ID nyer
 - RID = a legnagyobb konfigurált loopback cím a routeren (127.x.x.x)
 - Ha nincs loopback cím konfigurálva, RID = a legnagyobb aktív interfész cím
 - Ha a DR választás után egy nagyobb prioritású router megjelenik (bekapcsolják), nem veszi át a DR szerepét amíg a DR és a BDR jól működik
 - Ha a DR „meghal”, a BDR átveszi a szerepet
 - Új BDR választás

OSPF protokoll összetevők

- Szomszédosság meghatározása (Forming adjacencies)
 - Adatbázis szinkronizálás és LSA terjesztés csak a szomszédok között
 - A DR csökkenti a hálózati forgalmat egy üzenetszórásos hálózaton
 - A DR karbantart egy táblázatot a teljes hálózati topológiáról
 - Minden router egy területen belül master-slave kapcsolatban a DR-rel
 - A routerek a 224.0.0.6 multicast címre küldik a változásokat
 - All OSPF DR and BDR routers
 - A DR a 224.0.0.5 címre küldi az új táblázatot
 - All OSPF routers

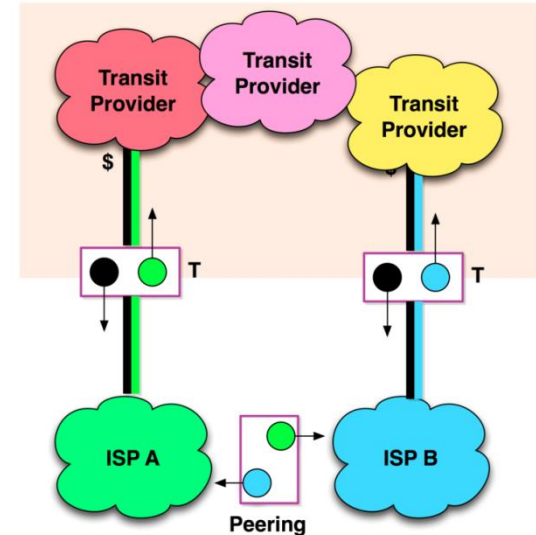
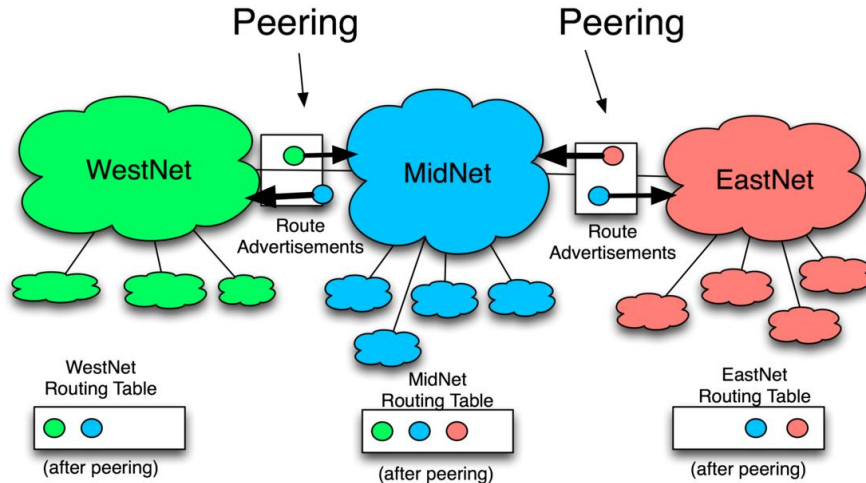
Autonóm rendszer

- Útválasztási tartomány = autonóm rendszer (**AS – autonomous system**)
 - Útválasztók összessége egy technikailag összetartozó területen
 - Egy szolgáltató, egy adminisztráció
 - Valamilyen IGP (Interior Gateway Protocol) protokollt használ (belül)
 - pl. RIP, OSPF
 - Exterior Gateway Protokollok (EGP) az AS-ek közötti útválasztáshoz
 - pl. BGP-4

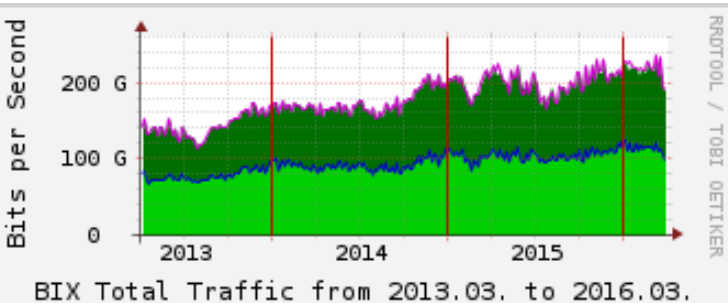
Internet topológia

- Autonóm rendszerek hálózata
 - Vevő – szolgáltató (customer-provider) kapcsolat
 - **Tranzit kapcsolat** – kapcsolódás a globális hálózathoz
 - **Peering kapcsolat** - két egyenrangú AS, két egyenrangú szolgáltató között
 - Nem tranzitív

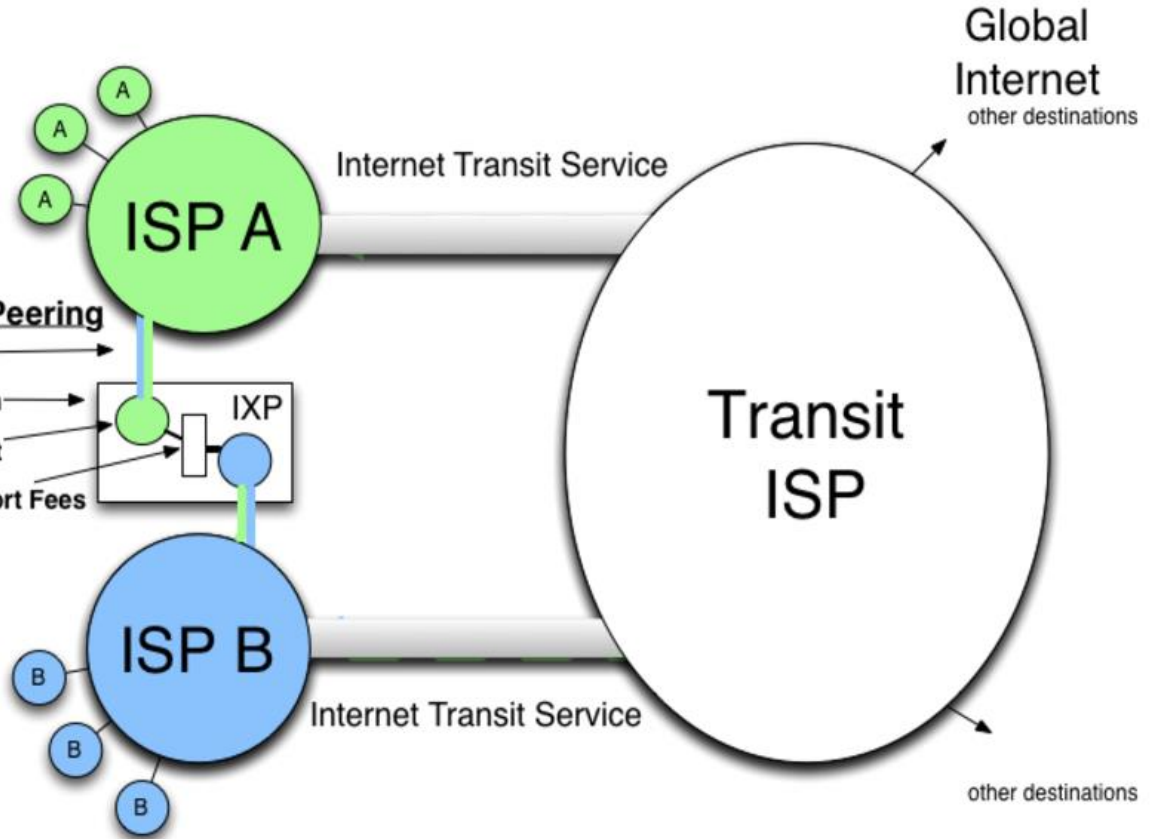
Tranzit vs. Peering

BIX2
(Budapest Internet Exchange)
210 Gbit/s (2014)

Costs of Peering

- 1) Transport
- 2) Colocation
- 3) Equipment
- 4) Peering Port Fees

Internet topológia

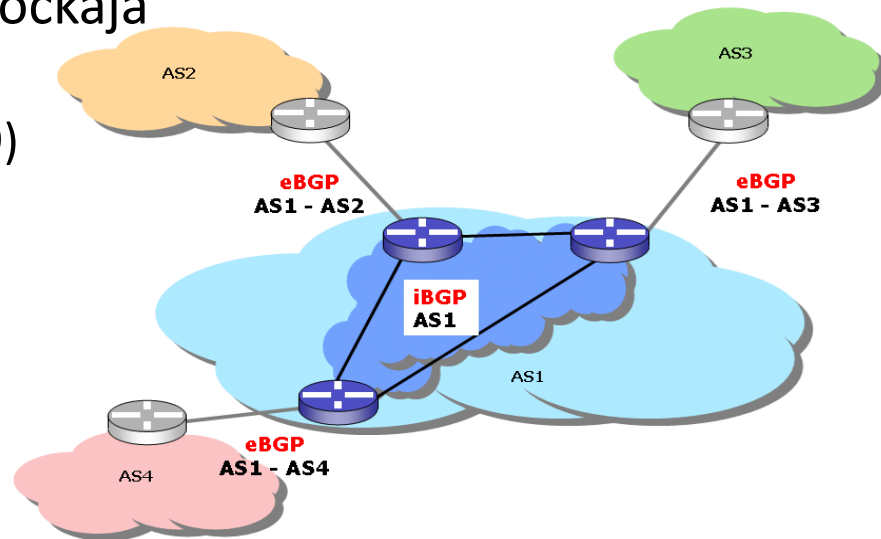
- IGP-EGP hierarchia előnyei
 - Skálázhatóság nagy hálózatokra
 - Kevesebb prefix terjesztése
 - Gyorsabb konvergencia
 - Hibák terjedését korlátozza
 - Adminisztratív autonómia
 - Minden AS-en belül igény szerinti IGP protokoll

IGP vs. EGP

- IGP-ben automatikus szomszéd felderítés
- EGP-ben specifikusan konfigurált peerek
- IGP esetén bizalom az útválasztókban
- EGP esetén (viszonylag) megbízhatatlan kapcsolatok más hálózatokkal
- IGP-ben a prefixek terjesztése a teljes hálózatban
- EGP-ben a prefixek terjesztése adminisztratíván korlátozott
- Egy IGP protokoll egy AS routereit köti össze
- Egy EGP protokoll AS-eket köt össze

Border Gateway Protocol

- Az Internet egyik legfontosabb építőköve
- BGP kronológia
 - Eredeti szabvány – BGP – RFC 1105 ('89)
 - BGP-3 – RFC 1267 ('91)
 - BGP-4 – RFC 1771 ('95)
 - Legújabb verzió – RFC 4270 ('06)
- **External BGP (eBGP)**
 - BGP viszony egy szomszédos útválasztóval más AS-ből
- **Internal BGP (iBGP)**
 - BGP viszony egy szomszédos útválasztóval ugyanabból az AS-ből

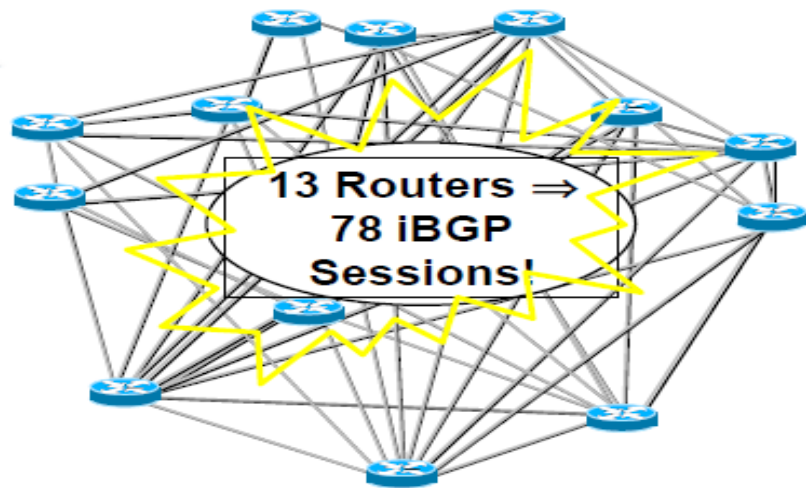
BGP jellemzők

- **CIDR (Classless Inter-Domain Routing)** támogatás
 - Változó hosszúságú hálózati prefixek
 - Hatékony címtartomány aggregáció
- Manuális szomszéd beállítás
 - Nincs automatikus felfedezés
- Nincsenek periodikus frissítések
 - UPDATE üzenetek – NLRI bejegyzések
 - Network Layer Reachability Information
 - (Destination prefix, AS útvonal, next hop)
 - Hurkok elkerülése az AS-ek felsorolásával
 - A nem elérhető útvonalakat is explicit módon jelzik

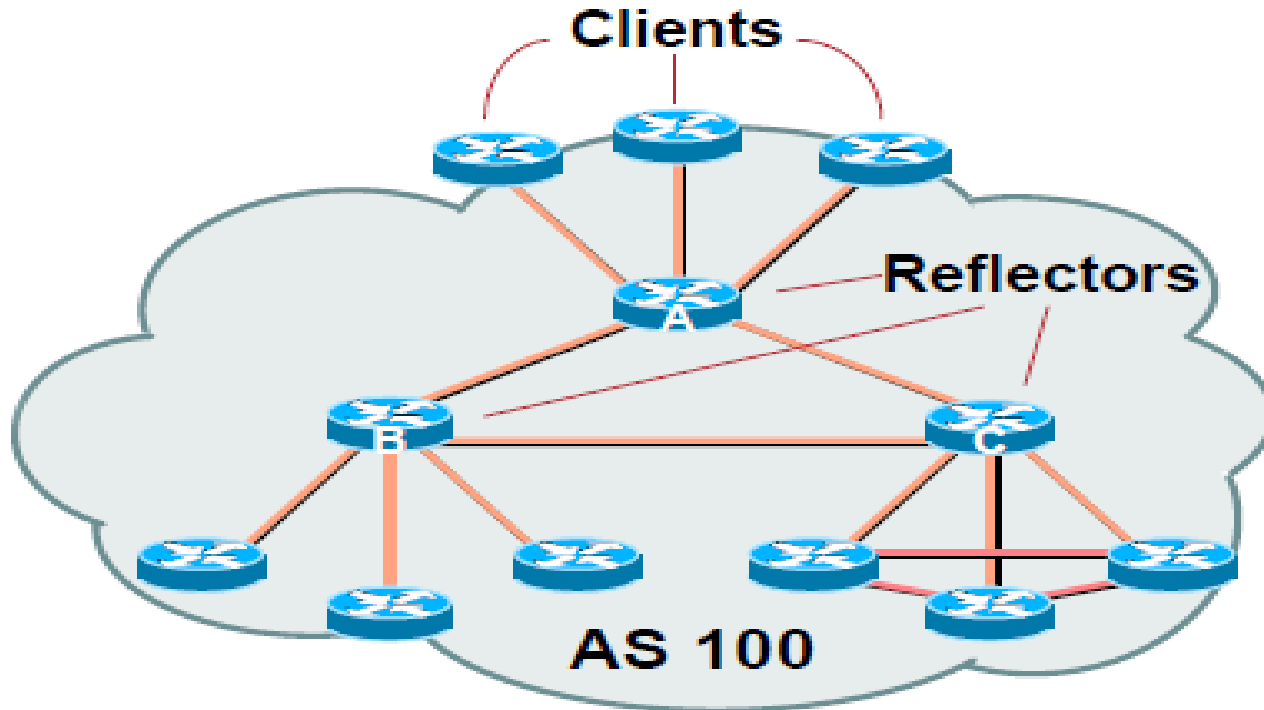
iBGP

- eBGP szomszédoktól való címeket terjeszti
- iBGP csomópontok - teljes összeköttetés
 - iBGP nem szükséges útválasztás
- Hátrány – egy teljes mesh nem skálázódik
 - pl. ha $n=1000$,
$$n(n-1)/2 = 499.500$$

iBGP kapcsolat

Route reflector

Route reflector redundancy

